

NÁRODNÁ RADA OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM V SR
SLOVAK DISABILITY COUNCIL

VÝROČNÁ

SPRÁVA

2009

BRAT|SLAVA 2010

OBSAH

1. Úvod
2. Charakteristika NROZP v SR
  - 2.1. Ľudia v NROZP v SR
  - 2.2. Riadenie a financovanie NROZP v SR
3. Aktivity v roku 2009
  - 3.1. Seminár o zákone o č. 448/2008 o sociálnych službách.
  - 3.2. Valné zhromaždenie EDF (Európskeho fóra zdravotného postihnutia)
  - 3.3. Hlasy zdravotne postihnutých sa počítajú, heslo európskej kampane ZP pred voľbami do Európskeho parlamentu
  - 3.4. Dlhé a ťažké rokovania bez konkrétneho výsledku
  - 3.5. Seminár o zamestnávaní vo Francúzsku.....
  - 3.6. Vzdelávací projekt zameraný na uplatnenie sa občanov so zdravotným postihnutím v spoločnosti IBM
4. Návrhy zákonov a ďalších dokumentov, ku ktorým predložila NROZP v SR v rámci medzirezortných pripomienkových konaní pripomienky
5. Projekty realizované z dotácie Výnosu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
  - 5.1. Sociálna rehabilitácia pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím
  - 5.2. Internetový časopis Mosty inklúzie
  - 5.3. Členstvo NROZP v SR v Európskom fóre zdravotného postihnutia
  - 5.4. Financovanie časti prevádzkových nákladov NROZP v SR
6. Projekty realizované z dotácií Ministerstva kultúry SR v rámci programu 7.1. Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva
  - 6.1. Bariéry očami tých, ktorí ich prekonávajú - fotosúťaž
  - 6.2. Ľudia potrebujú ľudí – koncert
  - 6.3. Školenie pre zamestnancov múzeí o sprístupňovaní múzejných zbierok
7. Viacnásobná diskriminácia osôb so zdravotným postihnutím
8. Bathory projekt
9. Publikačná činnosť NROZP v SR v roku 2009
10. Účasť NROZP v SR v medzinárodných výskumných projektoch
11. Projekty podporené v roku 2009 – tabuľka
12. Ročná účtovná závierka za rok 2009

1. Úvod

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR sa vo svojej činnosti sústreďuje predovšetkým na plnenie hlavnej úlohy, ktorou je presadzovanie a podpora spoločných záujmov a uplatňovanie práv občanov so zdravotným postihnutím nezávisle na druhu zdravotného postihnutia. Aj do roku 2009 sme vstupovali s nádejou a zámerom urýchliť proces vytvárania rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania pre občanov so zdravotným postihnutím a ich začleňovania do spoločnosti. Vkladali sme nádej najmä do nových sociálnych zákonov nadobúdajúcich účinnosť v roku 2009 a do pripravovanej ratifikácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Naše nádeje sa však celkom nenaplnili.

Dôležitým zámerom bolo podporiť efektívnu implementáciu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a zákona o sociálnych službách schválených v októbri 2008. Tieto zákony konečne priniesli viacero pozitívnych opatrení, ako je valorizácia peňažných príspevkov, zvýšenie príspevku na osobnú asistenciu, úprava legislatívnych podmienok na poskytovanie sociálnej rehabilitácie atď. Stále sme však nespokojní so spôsobom skúmania príjmu v súvislosti s poskytovaním príspevku na osobnú asistenciu, ktoré pôsobí demotivačne na zamestnávanie. Predpokladali sme, že situáciu vo financovaní poskytovania sociálnych služieb zásadne zlepší zákon o sociálnych službách. Nestalo sa tak. Príčinou sú zmeny návrhu zákona na poslednú chvíľu schválené poslancami NR SR, ktoré uprednostňujú verejných poskytovateľov sociálnych služieb pred neverejnými a obmedzujú právo poberateľov sociálnych služieb na slobodný výber ich poskytovateľov. Splnenie podmienok oprávňujúcich získanie príspevku od VUC na poskytovanie sociálnych služieb bolo zásadne brzdené neúmerným predĺžovaním administratívneho procesu schvaľovania akreditácií na špecializované poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu.

Obávame sa, že negatívne dôsledky tohto meškania implementácie zákona o sociálnych službách sa výrazne prejavujú začiatkom roku 2010 práve na podpore kontinuálne poskytovaných sociálnych služieb neverejnými poskytovateľmi, medzi ktorých patria aj občianske združenia občanov so zdravotným postihnutím. Našimi pripomienkami sme sa zúčastnili aj na príprave novely zákona o sociálnych službách, ktorá by mala niektoré z uvedených nedostatkov zmierniť. Žiaľ, jej prerokovanie v Národnej rade SR bolo odsunuté až na rok 2010.

NROZP sa po celý rok 2009 intenzívne zúčastňovala na príprave ratifikácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. V tomto procese sa sústreďovala najmä na kvalitu prekladu Dohovoru do slovenského jazyka. Cieľom tohto úsilia bolo minimalizovať možnosti nejednotného výkladu ustanovení Dohovoru, ktoré by mohli viesť k nedorozumeniam a konfliktom zvlášť preto, že ide o medzinárodnú zmluvu, ktorá bude mať prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Dohovor považuje NROZP a jedinečný a najvplyvnejší dokument medzinárodného práva v oblasti zdravotného postihnutia, ktorého účelom je presadzovať, chrániť a zabezpečovať rovnosť a úplnosť užívania všetkých ľudských práv a základných slobôd aj osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti. Preto NROZP koncom roku 2009 uvítala prísľub predstaviteľov Vlády SR a Národnej rady SR, že Dohovor bude ratifikovaný ešte v tomto volebnom období národnej rady SR, teda v prvom polroku 2010.

Pokračovali sme aj v podpore implementácie európskej legislatívy u nás a ovplyvňovaní európskych legislatívnych procesov najmä prostredníctvom európskeho fóra zdravotného postihnutia (EDF) a spolupráce s našimi poslancami európskeho parlamentu. Venovali sme pozornosť voľbám do Európskeho parlamentu a nadväzovaniu a pokračovaniu v spolupráci s novo i opakovane zvolenými poslancami. Príkladom našich aktivít na európskej úrovni je naša účasť na kampani za priaznivejší návrhu smernice EÚ o implementácii princípu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženstvo a vieru, zdravotné postihnutie, vek a sexuálnu orientáciu. Išlo o nesúhlas s vyňatím povinnosti zabezpečiť primerane úpravy a všeobecnú prístupnosť vo vzťahu k dizajnu a výrobe tovarov ako aj s neúmerne dlhými dobami odkladu povinného uplatňovania princípu prístupnosti architektonického prostredia po nadobudnutí účinnosti smernice. Vysoko si ceníme postoj Vlády SR, ktorá toto stanovisko presadzuje na príslušných rokovaniach orgánov EÚ.

Dúfame, že v roku 2010 dôjde k ratifikácii dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, na čo sme dostali prísľub najvyšších predstaviteľov štátu. Venovať sa však budeme musieť predovšetkým:

- implementácii a presadzovaniu novelizácie zákona o sociálnych službách a sledovaniu jeho dopadov,
- podpore urýchlenej ratifikácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, jeho implementácii a monitoringu uplatňovania práv ním zaručených a účasti reprezentatívnych organizácií občanov so

zdravotným postihnutím na týchto aktivitách v súlade s článkom 33 Dohovoru,

- podpore a posilňovaní postavenia organizácií občanov so zdravotným postihnutím vrátane finančného zabezpečenia v súvislosti so zmenami podmienok poskytovania podielu zo zaplatených daní právnickými osobami a so zmenou podmienok poskytovania dotácií zo štátneho rozpočtu, ktoré majú nadobudnúť účinnosť od roku 2011.

Vážené dámy a páni, členovia a predstavitelia členských organizácií NROZP, priatelia a spolupracovníci, predstavitelia firiem, štátnej správy a samosprávy, všetci, ktorí ste sa podieľali na činnosti NROZP v SR, spolupracovali s nami a podporili naše snaženia, prijmite naše úprimné poďakovanie za pomoc pri vytváraní lepších podmienok pre život ľudí so zdravotným postihnutím. Veríme, že na vašu pomoc a podporu sa NROZP v SR bude môcť spoliehať aj naďalej.

Branislav Mamojka
predseda NROZP v SR

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'B' followed by a horizontal line and a small dot.

2. Charakteristika NROZP v SR

- Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR (NROZP v SR) je **občianskym združením organizácií**, tvorených občanmi rôznych druhov zdravotného postihnutia: zrakové, sluchové, telesné, chronické, mentálne, duševné postihnutie a rozličné kombinácie zdravotných postihnutí.
- **Vznikla 20. novembra 2003 v rámci projektu Európskeho fóra zdravotného postihnutia** financovaného Európskou úniou v súvislosti s prijatím nových 10 členských štátov do Európskej únie.
- **Členstvo organizácií v NROZP v SR je založené na vzájomnej spolupráci** pri presadzovaní lepších životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím na národnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni.
- **NROZP v SR vystupuje ako nezávislý partner vlády SR** v oblasti politiky zdravotného postihnutia. Od roku 2004 je riadnym členom Európskeho fóra zdravotného postihnutia (European Disability Forum - EDF) a čestným členom Inclusion Scotland.
- **Systematicky pripomienkuje legislatívne návrhy** týkajúce sa občanov so zdravotným postihnutím (ďalej OZP) a ich integrácie do spoločnosti, predkladá vlastné návrhy.
- **Rokuje a spolupracuje so zástupcami štátnej správy, samosprávy** na zlepšení postavenia občanov so zdravotným postihnutím, na účinnej implementácii platnej legislatívy a na predchádzaní nedorozumeniam a diskriminácii pri jej uplatňovaní.
- **Organizuje odborné prednášky, konferencie, rokovania a workshopy** pre členské organizácie NROZP v SR, realizuje projekty na zlepšenie spolupráce so štátnou správou a samosprávou na úrovni regiónov a miest.
- **Prostredníctvom rôznych projektov sa snaží zvyšovať kvalitu života:** zabezpečením informovanosti OZP, zamestnávateľov, rodinných príslušníkov OZP, neformálnym vzdelávaním zameraným na zvýšenie zamestnanosti OZP, v orientácii v legislatíve zameranej na zamestnávanie, akceptáciu zdravotne postihnutých osôb v spoločnosti ako jej rovnocenných členov.
- **Vydáva poradensky zamerané publikácie** pre občanov so zdravotným postihnutím, pre ich príbuzných, pre zamestnávateľov a verejnosť, publikuje výsledky prieskumov o situácii ľudí so zdravotným postihnutím.
- **Pravidelne sa zúčastňuje zasadnutí a spolupracuje s predstaviteľmi európskych a svetových organizácií** občanov so zdravotným postihnutím.
- **Predseda NROZP v SR Branislav Mamojka je členom predsedníctva EDF.** Zúčastňuje sa na ovplyvňovaní postojov európskych inštitúcií a tvorby európskej legislatívy a prenášame skúsenosti z krajín Európskej únie k nám.
- **Participuje na medzinárodných projektoch**, ktorých cieľom je zvýšenie povedomia o problematike zdravotného postihnutia. Už viac rokov pracujeme, ako dobrovoľníci na projekte Za rovnoprávnosť – proti diskriminácii, v ktorom sú zapojené organizácie zaoberajúce sa diskrimináciou v rôznych krajinách EÚ aj na Slovensku.
- **Na požiadanie jednotlivých direktoriátov EÚ a EDF predkladáme informačné materiály** o situácii osôb so zdravotným postihnutím na Slovensku.
- **Informujeme o smerniciach EÚ týkajúcich sa občanov so zdravotným postihnutím**, sledujeme ich implementáciu na Slovensku a aj napomáhame jej uplatňovaniu
- **Zapájame sa do spoločných aktivít národných organizácií** zdravotne postihnutých v Európskej únii, ktoré väčšinou koordinuje Európske fórum zdravotného postihnutia so sídlom v Bruseli.

2. 1. Ľudia v NROZP v SR

V roku 2009 mala NROZP v SR 4 pracovníčky, z toho jednu na chránenom pracovisku.

Okrem riadnych zamestnancov pracujú na jednotlivých projektoch pre NROZP v SR odborníci na základe dohody o vykonaní práce a dobrovoľníci.

Predsedom NROZP v SR je pán RNDr. Branislav Mamojka, CSc. Predseda je volený snemom a pracuje ako dobrovoľník.

Riaditeľkou NROZP v SR je pani Anna Reháková, projektovou manažérkou Mgr. Michaela Hirčková, projektovou koordinátorkou Mgr. Katarína Šelestiaková, asistentkou Pavlína Klinková

2.2. Riadenie a financovanie činnosti NROZP v SR

NROZP v SR je organizáciou, ktorú tvoria samostatné a nezávislé organizácie rôznych druhov zdravotného postihnutia s pôsobnosťou na viac ako dvoch tretinách územia Slovenska a špecifické organizácie ZP, s menej sa vyskytujúcimi postihnutiami. Predsedom NROZP v SR je Branislav Mamojka, ktorý je zároveň jedným zo štatutárnych zástupcov organizácie. Riadiacim orgánom NROZP v SR je výkonný výbor, tvorený 3 členmi a 2 podpredsedníkmi NROZP v SR. Ďalšími orgánmi NROZP v SR je predsedníctvo, valné zhromaždenie a revízna komisia.

Členovia Výkonného výboru NROZP v SR:

RNDr. Branislav Mamojka, CSc – predseda
Ing. Monika Vrábľová - podpredsedníčka
Mgr. Iveta Mišová - podpredsedníčka
Ing. Jaroslav Janovec
Viliam Franko
Eduard Šúry/ od júla 2009 Mária Benková,

Členmi predsedníctva sú predsedovia členských organizácií Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR.

V roku 2009 sa uskutočnili tri spoločné zasadnutia Výkonného výboru a Predsedníctva NROZP v SR. Hlavnými témami rokovania bola príprava volieb do Rady vlády pre problematiku občanov so zdravotným postihnutím v SR podľa skupín zdravotného postihnutia. V zmysle upraveného štatútu rady vlády získala NROZP v SR miesto podpredsedu. Schválená bola aj výzva na zjednodušenie administratívy pre zamestnávateľov, ktorí majú vytvorené chránené pracoviská alebo dielne. O tejto výzve zástupcovia NROZP v SR následne rokovali s MPSVaR a Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny.

EDF na svojom zasadnutí prijal Manifest pri príležitosti volieb do Európskeho parlamentu. Účasť na voľbách považujú organizácie ZP za dôležitú, pretože prostredníctvom Európskeho parlamentu sa darí presadzovať mnohé opatrenia v prospech ľudí so zdravotným postihnutím, ktoré musia byť rešpektované aj na Slovensku a transponované do slovenskej legislatívy. Prerokovaná bola aj výzva na účasť občanov so zdravotným postihnutím na voľbách a možnosti zlepšenia informovanosti v prístupných formátoch pre OZP, zlepšenia prístupnosti volebných miestností.

Predseda NROZP v SR a člen Predsedníctva EDF p. Mamojka sa zúčastnil zasadnutia v Prahe. Hlavnou témou zasadnutia bola rozprava o návrhu Manifestu EDF k voľbám do Európskeho parlamentu, príprava aktivít NRZP Českej republiky počas predsedníctva ČR v EÚ. Heslom predsedníctva je Európa bez bariér a v tomto duchu sa uskutočnil aj medzinárodný seminár v Prahe. Za NROZP v SR sa ho zúčastnili Ing. Monika Vrábľová a Anna Reháková, obidve vystúpili s príspevkami.

Na zasadnutí predsedníctva bola podaná aj informácia o trojstrannom stretnutí v Turčianskych Tepliciach. Na stretnutí podpísali predstavitelia subjektov osôb so zdravotným postihnutím Českej republiky, Slovenskej republiky a Poľskej republiky Deklaráciu o založení Stredoeurópskej skupiny pre integráciu osôb so zdravotným postihnutím.

Rokovania predsedníctva sa zúčastnila aj Ing. Arch. Lea Rollová, PhD z Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity. Predstavila dotazník, na základe ktorého bola v roku 2009 vypracovaná štúdia o potrebách seniorov a osôb so zdravotným postihnutím vo vzťahu ku stavebno-technickým riešeniam ubytovacích zariadení v cestovnom ruchu. Dotazník bol distribuovaný prostredníctvom Ministerstva hospodárstva SR a na základe rozhodnutia predsedníctva aj prostredníctvom členských organizácií NROZP v SR.

Zasadnutie Výkonného výboru a Predsedníctva NROZP v SR sa uskutočnilo aj 7. júna 2009. Od posledného zasadnutia nastala zmena vo funkcii predsedu Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Martine, za novú predsedníčku bola snemom zvolená Ing. Bc. Agáta Kováčová. Vzhľadom k tomu, že dovtedajší predseda p. Eduard Šúry bol aj členom Výkonného výboru NROZP v SR, predsedníctvo spolu s členmi výkonného výboru prerokovalo návrh na doplnenie VV. Nakoľko sa členmi NROZP v SR stali organizácie osôb nedoslýchavých a nepočujúcich, v záujme rovnosti zastúpenia v orgánoch NROZP bola zvolená za členku VV p. Mária Benková, predsedníčka Asociácie nepočujúcich Slovenska (ANEPS).

Členovia výkonného výboru a predsedníctva boli informovaní o postupe NROZP v SR pri predkladaní pripomienok a účasti na rokovaní na Ministerstve financií SR k novele zákona o dani z príjmov a uložilo pokračovať v aktivitách – zmeny v 2%.

Všetci zúčastnení boli vyzvaní, aby priebežne zasielali pripomienky a námety. k pripravovanému zákonu o sociálnych službách. Podrobnú informáciu o novele zákona o službách zamestnanosti informoval Ing. Milan Měchura.

Podpredsedníčka NROZP v SR Ing. Monika Vrábľová informovala o stretnutí Stredoeurópskej skupiny v poľskom Ciezsine, ktorého sa zúčastnili zakladajúci členovia – zástupcovia Českej republiky, Slovenskej republiky, Poľska, ale aj Turecka, hostky z Holandska a Švédska. Okrem výmeny skúseností sa účastníci dohodli aj na spoločnom postupe pri predkladaní projektov týkajúcich sa hlavne odstraňovania bariér.

Predsedníctvo bolo informované aj o vykonaní revízie za rok 2008 revíznou komisiou a to 2. júla 2009.

Tretie zasadnutie Výkonného výboru a Predsedníctva NROZP v SR sa konalo 24. novembra 2009. Účastníci rokovaní sa zaoberali hlavne Nariadením EÚ o železničnej doprave (o rokovaní sa železnicami píšeme v samostatnej časti správy), aktualizácii Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, konkrétne o Analýze a správe o zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti osôb so zdravotným postihnutím, návrhu opatrení na riešenie a Analýze a správe o zabezpečovaní sociálnych služieb. Na tvorbe oboch materiálov sa podieľali aj zástupcovia členských organizácií NROZP v SR. VV a predsedníctvo rokovalo aj o stave príprav ratifikácie Dohovoru o právach ľudí so zdravotným postihnutím Slovenskou republikou. Predseda NROZP v SR podal podrobnú informáciu zo zasadnutia predsedníctva EDF v Stockholme, predovšetkým stave príprav európskej antidiskriminačnej legislatívy, ku ktorej prijalo EDF vyhlásenie. Predsedníctvo vzalo na vedomie uznesenie Valného zhromaždenia asociácie Premeny o rozpustení organizácie.

Orgány NROZP v SR majú k dispozícii na výkon aktivít a činností, kanceláriu NROZP v SR, ktorá sídli v Bratislave na Vajnorskej ulici číslo 1.

NROZP v SR nemá na svoju činnosť žiadne pravidelné príjmy zo štátnych zdrojov, všetky aktivity sú realizované na základe schválených projektov, členských príspevkov organizácií (33,19 Eur ročne) darov a daní (prehľad hospodárenia je súčasťou výročnej správy). V roku 2009 spracovali zamestnanci NROZP v SR 18 projektov, schválených a realizovaných bolo 9. Aj pri väčšine týchto projektov bolo zabezpečené spolufinancovanie.

3. Aktivity v roku 2009

Rok 2009 bol bohatý na rôzne aktivity zamerané na podporu vytvárania rovností príležitostí, sociálnej rehabilitácie, vzdelávanie a informovanie. Prvou akciou v roku, ktorú organizovala NROZP v SR bol seminár venovaný téme „Sociálne služby pre občanov so zdravotným postihnutím.“

3.1 Seminár o zákone o č. 448/2008 o sociálnych službách.

Dňa 20. februára 2009 organizovala Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR seminár spojený s diskusiou na tému Zákona č.448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Prednášku viedla Ing. Mária Filipová, lektorka Inštitútu pre verejnú správu, ktorá je zároveň vedúca Odboru starostlivosti o obyvateľa Mestského úradu v Banskej Bystrici.

Prednášajúca sa venovala novému zákonu o sociálnych službách, ktorý nadobudol platnosť 1. januára 2009. Lektorka poukázala na rozdiely nového zákona v porovnaní s tým predošlým, vysvetlila základné pojmy súvisiace s danou témou, hovorila o rôznych druhoch sociálnych služieb, o právach a povinnostiach poskytovateľov sociálnych služieb, ale aj ich prijímateľov, venovala pozornosť situáciám, ktoré z nového zákona vyvstávajú. Vysvetlila, na čo nový zákon kladie dôraz, čo je jeho poslaním, vysvetlila jeho hlavnú myšlienku. Predostrela účastníkom seminára systém poskytovania sociálnych služieb.

3.2 Valné zhromaždenie EDF (Európskeho fóra zdravotného postihnutia), ktorého je NROZP v SR členskou organizáciou

Valné zhromaždenie EDF 2009: Budúcnosť nemôže počkať – európske hnutie ľudí so ZP je pripravené čeliť novým výzvam.

Trináste Valné zhromaždenie EDF sa konalo 13. mája 2009 v Aténach. Zúčastnilo sa ho viac ako 200 účastníkov z 30 národných organizácií 50 európskych organizácií ľudí so ZP. Predsedníctvo NROZP v SR delegovalo za SR: predsedu NROZP p. Branislava Mamojku, riaditeľku NROZP v SR, ktorá zároveň vykonávala osobnú asistenciu a riaditeľku Republikovej centrály Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím pani Ivetu Mišovú. Po prvýkrát bolo zasadnutie vysielané naživo prostredníctvom internetovej stránky EDF. Na zasadnutí delegáti zvolili nových lídrov EDF.

Zasadnutie v roku 2009 bolo významné z hľadiska znovuzvolenia predsedu EDF Yannisa Vardakastanisa absolútnou väčšinou, ktorý sa niekoľko rokov angažuje v oblasti agendy zdravotného postihnutia na medzinárodnej úrovni.

EDF tiež obnovilo Správnu radu a Výkonný výbor, ktorý bude vystavený dôležitým výzvam v kontexte priameho vplyvu ekonomickej krízy na životné podmienky občanov so ZP a ich rodín vo všetkých členských štátoch. Za člena Správnej rady EDF bol zvolený aj predseda NROZP v SR Branislav Mamojka.

Znovuzvolený predseda Yannis Vardakastanis potvrdil existenciu výziev vyžadujúcich opätovnú aktivitu. Pozvanie na výročné zhromaždenie prijali predseda gréckeho parlamentu Dimitris Sioufas a generálny tajomník Spoločenstva fondov Ministerstva práce a sociálnej ochrany Konstantinos Tsoutsoplides.

Čestní hostia potvrdili svoj dlhodobý záujem o problematiku zdravotného postihnutia a zdôraznili dôležitosť zapojenia organizácií občanov so zdravotným postihnutím na oboch úrovniach – na národnej (gréckej) a európskej.

Výročná správa o činnosti Európskeho fóra zdravotného postihnutia bola prijatá jednomyseľne.

Nakoľko súčasný Akčný plán ZP končí v roku 2010, Európsky akčný plán by mal byť vhodnejším a silnejším nástrojom, ktorý bude brať do úvahy potreby ľudí so ZP na európskej a národnej úrovni.

Výročné valné zhromaždenie EDF sa zhodlo na nasledovných prioritách európskeho hnutia zdravotného postihnutia:

- ratifikácia a implementácia Dohovoru OSN v Európe
- vzdelávanie pre všetkých
- prístup k právnej ochrane, právnej subjektivite a rovnaké uznanie pred zákonom
- komplexná antidiskriminačná legislatíva na ochranu ľudí so ZP
- fakty o ZP
- rovnaký prístup v zamestnávaní
- sociálna ochrana
- nezávislý život v komunite a vlastné rozhodovanie v živote
- prístup k zdraviu a dlhodobej starostlivosti
- práva OZP na európskom jednotnom trhu
- zákaz všetkých diskriminačných a stereotypných predstáv spojených so ZP
- rovnaký prístup k voľbám a participácia na volebných kampaniach
- budúcnosť Európy
- otázka rodovej rovnosti
- mladí ľudia s postihnutím
- rôznorodosť ZP
- informačné a komunikačné nástroje

3.3. Hlasy zdravotne postihnutých sa počítajú, heslo európskej kampane ZP pred voľbami do Európskeho parlamentu

V zmysle tohto hesla sa uskutočnilo aj stretnutie s poslancom Európskeho parlamentu a členom Disability Intergroup pôsobiacej v EP MUDr. Miroslavom Mikolálšikom. Hlavné témy diskusného fóra: čo prinieslo členstvo v EÚ občanom so zdravotným postihnutím, aké sú ciele EP v oblasti zdravotného postihnutia, prečo existuje Disability Intergroup, ale aj o prístupnosti volieb pre osoby so zdravotným postihnutím.

3.4. Dlhé a ťažké rokovania bez konkrétneho výsledku

V súvislosti s účinnosťou Smernice EÚ o prístupnosti železničnej dopravy vypracovali Železnice SR a Železničná spoločnosť SR návrh Memoranda o porozumení, ktorého cieľom bolo vyjadrenie súhlasu organizácií zastupujúcich občanov so zdravotným postihnutím s oddialením naplnenia niektorých ustanovení smernice Slovenskou republikou.

Návrh memoranda bol predložený Slovenskému zväzu telesne postihnutých a Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Po úvodných rokovaníach organizácie požiadali o účasť aj NROZP v SR, aby bolo zabezpečené zastúpenie občanov aj s ďalšími druhmi zdravotného postihnutia. Uskutočnilo sa viacero náročných pracovných rokovaní, predložili sme množstvo návrhov a pripomienok, časť z nich bola postupne akceptovaná. K podpisu memoranda však nakoniec nedošlo. Napriek tomu by však bolo veľmi potrebné monitorovanie implementácie Smernice EÚ (a nielen tejto). NROZP v SR však nemá kapacity na zabezpečenie tejto veľmi potrebnej aktivity.

3.5. Seminár o zamestnávaní vo Francúzsku.....

Koncom roka 2009 boli predstavitelia Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím na odporúčanie Európskeho fóra zdravotného postihnutia pozvaní na konferenciu o možnostiach zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, ktorú organizovala Národná rada zdravotne postihnutých vo Francúzsku. Z krajín „novej európskej pätnástky“ sme boli jedinými zástupcami – okrem nás sa podujatia zúčastnili Taliani, Švédci, Nemci, Španieli. Obsahom konferencie bola aj legislatíva jednotlivých krajín smerujúca k vytváraniu podmienok na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím. Z konferencie boli vypracované závery, ktoré využije vo svojej práci Európske fórum zdravotného postihnutia.

3.6. Vzdelávací projekt zameraný na uplatnenie sa občanov so zdravotným postihnutím v spoločnosti IBM

NROZP v SR realizovala projekt v spolupráci so spoločnosťou IBM, ktorý bol zameraný na podporu vytvárania šancí na trhu práce pre osoby so zdravotným postihnutím.

Projekt sa hneď od spustenia v júni 2009 stretol s veľkou odozvou. O sériu kurzov anglického jazyka, komunikácie a počítačových zručností prejavilo záujem 72 osôb so zníženou pracovnou schopnosťou.

Na základe pohovorov IBM spolu s NROZP vybrali skupinu 12 účastníkov, ktorí od októbra 2009 do februára 2010 absolvovali 100 hodín odborných školení. Dvojhodinové lekcie anglického jazyka prebiehali každý utorok v priestoroch IBM a boli zamerané na zlepšenie aktívnej slovnej zásoby, tréningy bežných situácií pri obchodnom styku s klientmi a hospodársku angličtinu.

Počítačové kurzy zamerané na prácu s programom Excel boli organizované vo forme blokovej výučby. Keďže sebaaprezentácia a vhodná forma komunikácia je polovicou úspechu pri uchádzaní sa o zamestnanie, do vzdelávacieho programu bol zahrnutý aj komunikačný tréning, na ktorom si účastníci precvičovali vhodné formy sebaaprezentácie a komunikácie.

Ako poukázal samotný projekt, takáto forma spolupráce občianskeho sektora s podnikateľským prostredím je veľmi efektívna. Štyria z účastníkov našli si zamestnanie v priebehu realizácie jednotlivých kurzov. Ostatní môžu využiť šancu uchádzať sa o prácu v IBM a pridať sa k trom absolventom pilotného vzdelávacieho projektu realizovaného v roku 2008, ktorí dnes pracujú v IBM.

Jedenástim úspešným absolventom vzdelávacieho projektu boli odovzdané certifikáty o absolvovaní kurzu v marci 2010.

4. Návrhy zákonov a ďalších dokumentov, ku ktorým predložila NROZP v SR v rámci medzirezortných pripomienkových konaní pripomienky

NROZP sa usiluje podávaním písomných návrhov v rámci medzirezortných pripomienkových konaní a rokovaniami s predstaviteľmi príslušných ministerstiev a orgánov štátnej správy ovplyvňovať tvorbu legislatívy tak, aby čo najlepšie vyhovovala občanom so zdravotným postihnutím a pomáhala riešiť ich problémy a predchádzať vzniku problémov nových.

V roku 2009 opätovne nepripravili ministerstvá veľa návrhov noviel zákonov, ktoré by sa bezprostredne týkali osôb so zdravotným postihnutím a ku ktorým by bolo potrebné prezentovať stanovisko NROZP ako strešnej organizácie občanov so ZP.

1. Pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
2. Pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
3. Pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti
4. Pripomienky k návrhu zákona o doprave na dráhach
5. Pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmu
6. Pripomienky k návrhu financovania vybraných nákladových položiek v rámci zavádzania digitálneho vysielania v Slovenskej republike
7. Pripomienky k implementácii Nariadenia EP a Rady ES č. 1371/2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave
8. Pripomienky k návrhu na ratifikáciu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
9. Pripomienky k návrhu na ratifikáciu Európskej sociálnej charty (revidovanej)

Vypracoval: Ing. Milan Měchura

5. Projekty realizované z dotácie Výnosu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

NROZP v SR realizovala na základe poskytnutia dotácie z výnosu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR 3 projekty zamerané na oblasť poskytovania sociálnej rehabilitácie, tvorby a vydávania internetového časopisu a členstvo v medzinárodnej organizácii občanov so zdravotným postihnutím (Európske fórum zdravotného postihnutia)

5.1. Sociálna rehabilitácia pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR zabezpečovala v roku 2009 poskytovanie programov sociálnej rehabilitácie pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

Cieľovou skupinou boli osoby s telesným a mentálnym zdravotným postihnutím. Poskytovatelia, ktorí pracovali na základe dohody o vykonaní práce zohľadňovali cieľovú skupinu pri príprave programov sociálnej rehabilitácie.

Jeden z poskytovateľov je stálym zamestnancom NROZP v SR. Jeho náplňou práce bolo okrem priameho kontaktu s klientmi aj organizačné zastrešenie projektu. Pred stretnutiami sociálnej rehabilitácie bolo nevyhnutné pripraviť konkrétne programy, ktoré zabezpečoval zamestnanec NROZP v SR. Pripravovali sa témy, časový harmonogram, výber klientov a ich rozdelenie do skupín, nakoľko sa programy sociálnej rehabilitácie poskytovali skupinovo a individuálne.

Nad rámec projektu sa realizovalo odborné stretnutie, na ktorom diskutovali zástupcovia z radov poskytovateľov, klientov a odborníkov z oblasti sociálnej rehabilitácie. Stretnutie organizovala NROZP v SR v septembri v spolupráci s Inštitútom pre výskum práce a rodiny. Jeho poslaním bolo konzultovať smerovanie a zvyšovanie kvality poskytovania sociálnej rehabilitácie pre občanov so zdravotným postihnutím. Výstupy zo stretnutia sú súčasťou internetovej konferencie na tému sociálnej rehabilitácie na internetovej stránke www.nrozp.sk. Zvyšovanie informovanosti o danej téme je jedným z cieľov NROZP v SR.

Počet samotných stretnutí, na ktorých sa poskytovala sociálna rehabilitácia v rámci projektu bolo 30, priemerne sa ho zúčastňovalo 12 klientov. Individuálne stretnutia, na ktorých sa poskytovala sociálna rehabilitácia sa konali priebežne. Hlavným poslaním stretnutí bolo zvýšiť sebestačnosť

účastníkov a aktivizovať ich prostredníctvom rozličných techník a metód sociálnej práce.

Projekt sociálnej rehabilitácie pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý organizovala NRZP v SR v roku 2009 naplnil svoje ciele.

5.2. Internetový časopis Mosty inklúzie

Aj v roku 2009 Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR pokračovala vo vydávaní internetového časopisu Mosty inklúzie, časopisu pre zdravotne postihnutých a o zdravotne postihnutých. Časopis vychádzal mesačne, to zn., že v roku 2009 bolo vydaných 12 čísel. Hlavným cieľom projektu bolo zvýšiť informovanosť ľudí so zdravotným postihnutím, odbornej i širokej verejnosti o problémoch, možnostiach, kvalitách a právach ľudí s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia a tak relevantnými informáciami prispieť k realizácii princípu rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania, k efektívnemu uplatňovaniu práv, k prevencii a odstraňovaniu diskriminácie a bariér.

Všetky čísla časopisu mali jednotnú štruktúru, obsahovali rovnaké rubriky ako v roku 2008, konkrétne: Úvodník, Téma čísla, Zisťovali sme, Zo života, Ako to funguje v EU, Informačný servis a Slovník. V roku 2009 sme internetovú stránku časopisu www.nrozp-mosty.sk upravili a prebudovali. Bol vytvorený archív, ktorý obsahuje všetky minuloročné čísla časopisu Mosty inklúzie. Taktiež sme rozšírili funkcionality stránky. K jednotlivým článkom bol pridaný komentovací systém, kde čitatelia môžu obsah článkov komentovať, písať svoje názory. Taktiež je možné zdieľať časopis, ako aj jednotlivé články na sociálnych sieťach (napr. na facebooku a pod). Rozšírenie funkcionality stránky zahŕňa aj možnosť odoslať zvolený článok prostredníctvom mailu. V roku 2009 bolo tiež na web stránke internetového časopisu nastavené počítadlo návštevnosti, ktoré ukazuje, koľkokrát bola stránka navštívená.

Každé číslo časopisu bolo zamerané na inú tému zvolenú podľa aktuálnosti a potreby čitateľov. V jednotlivých číslach internetového časopisu sme prinášali informácie o legislatíve SR, ktorá sa týka občanov so zdravotným postihnutím, ako aj o európskej legislatíve, o smerniciach a nariadeniach EU, o ich uplatnení v praxi, uverejnili sme mnoho rozhovorov s ľuďmi so zdravotným postihnutím, ktorí sa úspešne začlenili do života (športovci, vysokoškolskí učitelia so zdravotným postihnutím a pod.), informovali sme o mnohých kultúrnych a spoločenských podujatiach pre ľudí s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia (výstavy, súťaže, koncerty, krst publikácií týkajúcich sa problematiky zdravotného postihnutia a pod.), ako aj o prístupnosti rôznych miest (napr. odpočívadlá pri diaľniciach, bezbariérových pamiatkach a pod). Priniesli sme informácie o chránených dielňach,

ktorých služby môžu využívať aj firmy v rámci náhradného plnenia. Uverejnili sme informácie o rôznych druhoch zdravotného postihnutia, ako aj články zobrazujúce mnohé aspekty života ľudí s postihnutím. Publikovali sme výsledky rôznych výskumov z oblasti zdravotného postihnutia zo Slovenska aj zo zahraničia. Súčasťou každého čísla internetového časopisu je aj anglicko – slovenský slovník obsahujúci výrazy z oblasti zdravotného postihnutia. Slovník obsahuje nielen preklady výrazov, ale aj vysvetlenie ich významu. Okrem slovníka každé číslo časopisu obsahuje aj užitočné linky – prelinky na rôzne web stránky súvisiace s témami jednotlivých čísel.

Časť informácií sme na webe publikovali v ľahko-čitateľnom štýle, ktorý je určený ľuďom, ktorí majú problémy s čítaním (starší ľudia, ľudia s mentálnym postihnutím, ľudia s poruchami učenia a pod.).

Publicitu sme zabezpečovali prostredníctvom členských organizácií občanov so zdravotným postihnutím. Informácie o časopise sme pravidelne posielali do rozličných médií, agentúr podporovaného zamestnávania, špeciálnych zariadení pre ľudí s postihnutím (DSS, špeciálne školy, denných rehabilitačných centier, chránených dielní, pedagogicko – psychologických poradní, pracovných agentúr, zariadení sociálnych služieb a pod.), mestských úradov, úradov práce, VUC a pod. Publicitu sme taktiež zabezpečili prostredníctvom letákov distribuovaných do všetkých krajov SR.

Bol určený pracovník, ktorý sa podieľal na tvorbe internetového časopisu – prispieval článkami, oslovoval potenciálnych prispievateľov, sumarizoval články, dohliadal na gramatiku a štylistiku, zároveň zabezpečoval publicitu projektu. Do časopisu prispievali aj samotní ľudia so zdravotným postihnutím. K článkom prispievateľa pripájali aj fotografie. Internetová podoba časopisu umožnila taktiež pripojenie videa, zvukového záznamu a prezentácií vytvorených v power pointe.

Celkovo bolo v roku 2009 v časopise Mosty inklúzie zverejnených viac ako 230 článkov, čo predstavuje viac 500 strán publikovaného textu doplneného fotografiami, prezentáciami, prípadne videom. V rubrike Slovník bolo preložených a vysvetlených viac ako 100 anglických výrazov týkajúcich sa zdravotného postihnutia.

Veľmi pozitívne hodnotíme rozšírenie funkcionality webu, hlavne možnosť zdieľať články na sociálnych sieťach.

O úspešnosti projektu svedčí aj počítadlo návštevnosti, ktoré 19. januára 2010 uvádzalo 185 383 návštev stránky.

5.3 Členstvo NROZP v SR v Európskom fóre zdravotného postihnutia

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR je riadnou členskou organizáciou Európskeho fóra zdravotného postihnutia. Európske fórum zdravotného postihnutia so sídlom v Bruseli je uznávaným partnerom Európskej komisie, Európskeho parlamentu a ďalších inštitúcií EÚ v oblasti zdravotného postihnutia. Zástupca EDF je zároveň zvoleným členom výboru OSN vo Výbore pre práva osôb so zdravotným postihnutím.

Členstvo v EDF nám umožňuje získavať informácie o možnostiach účasti na aktivitách zameraných na vytváranie lepších podmienok pre začleňovanie občanov so zdravotným postihnutím do spoločnosti na celoeurópskej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Získavame tiež informácie a skúsenosti užitočné pre efektívnu účasť na implementácii smerníc a odporúčaní EÚ na národnej úrovni, pre šírenie osvety o spoločných politikách EÚ zameraných na podporu občanov so zdravotným postihnutím, ako aj možnosť ovplyvňovať prostredníctvom komunikácie s EDF a jej členskými organizáciami tvorbu európskej politiky voči občanom so zdravotným postihnutím. V oblastiach, ktoré nie sú súčasťou spoločnej európskej politiky máme možnosť vymieňať si skúsenosti s krajinami, v ktorých majú organizácie občanov so ZP dlhšiu históriu a trvalé postavenie v spoločnosti.

Dôležitým informačným zdrojom nielen pre NROZP, ale aj pre jej členské organizácie je weekly-email vydávaný EDF. Aktuálne informácie, zaujímavé články sa snažíme prekladať a zverejňovať na našej www. stránke.

V roku 2009 v priebehu českého predsedníctva v Európskej únii sme spoločne s Národnou radou zdravotne postihnutých ČR a predstaviteľmi poľských občanov so zdravotným postihnutím vytvorili Stredoeurópsku skupinu pre integráciu www.meqfi.eu. Jej cieľom je výmena skúseností, spolupráca pri vytváraní podmienok OZP pre integráciu do spoločností, realizácia spoločných projektov. O spoluprácu so Stredoeurópskou skupinou požiadalo aj Turecko. Aktivity a pracovné stretnutia sú realizované v každej členskej krajine a tiež aj v Turecku, ktoré je v súčasnosti krajinou usilujúcou sa o vstup do EÚ.

Preto je z ich strany veľký záujem o spoluprácu v oblasti problematiky zdravotného postihnutia, hlavne debarierizácie, vzdelávania a sociálnej rehabilitácie.

Vzhľadom k rozšírenému Schengenskému priestoru vytvára sa postupne tlak na možnosti turistiky a cestovného ruchu bez bariér. Aj preto Národná rada občanov so zdravotným postihnutím začala spolupracovať s organizáciou ENAT a požiadala o plné členstvo v tejto Európskej sieti pre prístupný turizmus – European Network for Accesibilite Tourism.

Nevyhnutnou podmienkou členstva a aktívnej činnosti v medzinárodných organizáciách je platenie členských príspevkov, možnosť účasti na medzinárodných aktivitách a možnosť prekladov zahraničných materiálov do slovenčiny a našich materiálov do cudzích jazykov potrebných pre efektívnu účasť na medzinárodných aktivitách, na spolupráci a prenose dobrej praxe k nám. Dôležitým rizikovým faktorom realizácie medzinárodných aktivít je skutočnosť, že podľa platného Výnosu je možné z dotácie MPSVaR finančne podporiť len cestovné výdavky a nie

všetky položky cestovných náhrad, teda len náklady na dopravu a nie pobytové náklady. To zásadne obmedzuje okruh podujatí, na ktorých sa môžeme zúčastniť. Prakticky sa môžeme rozhodovať pre účasť len na tých podujatiach, na ktorých hradí zahraničný organizátor pobytové náklady lebo vlastné prostriedky na dofinancovanie pobytových nákladov máme len vo veľmi obmedzenom rozsahu. Z uvedeného dôvodu sa nemôžeme zúčastňovať na väčšine dôležitých podujatí. Ak by sme mohli použiť prostriedky z dotácie na úhradu cestovných náhrad mohli by sme pri rovnakej výške využiť prostriedky v rámci viaczdrojového financovania efektívnejšie a účel podujatia by bol skutočne prvoradým kritériom pri rozhodovaní o účasti. Zmena účelu dotácie v uvedenom zmysle pri rovnakej výške by neznamena obmedzenie možnosti účasti, ale vyššiu efektívnosť výberu podujatí pre možnú účasť a tým aj efektívnejšie použitie dotácie.

5.4. Financovanie časti prevádzkových nákladov NROZP v SR

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR patrí do siete reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím, ktoré pracujú vo všetkých krajinách EÚ a aj v časti krajín, ktoré sa v súčasnosti snažia o členstvo v EÚ. Pravidelne sú zapájané do podujatí organizovaných predsedajúcimi krajinami EÚ, vždy podľa priorit tejto krajiny.

Zároveň ako členská organizácia EDF má NROZP možnosť podieľať sa na tvorbe legislatívy týkajúcej sa občanov so zdravotným postihnutím v tzv. spoločných politikách EÚ.

NROZP realizuje aj množstvo aktivít, ktoré nie je možné zaradiť do žiadneho projektu. Súvisia s každodenným životom občanov so zdravotným postihnutím, spracovaním projektov, poradenstva pre organizácie zdravotne postihnutých – aj pre menšie regionálne organizácie, ktoré sa na nás obracajú. Spolupracujeme s niektorými vysokými školami, pre ktoré spracovávame témy diplomových prác, poskytujeme možnosti stáže v našej organizácii, zúčastňujeme sa množstva podujatí, na ktoré pripravujeme prezentácie a prednášky.

Máme zastúpenie v orgánoch, komisiách a pracovných skupinách, na ktoré je potrebné získať údaje z terénu, spracovávať informácie a následne nové informácie, prijaté opatrenia šíriť medzi našimi členskými organizáciami. Veľmi často nás medzinárodné inštitúcie oslovujú ohľadne spolupráce pri získavaní informácií zo všetkých oblastí života osôb so zdravotným postihnutím, najčastejšie je to formou dotazníkov.

V roku 2009 sme spolupracovali s Public Policy Research Institute Texas A & M University v oblasti možnosti vzdelávania občanov so zdravotným postihnutím, ale aj ďalšími medzinárodnými inštitúciami, hlavne z krajín Európskej únie.

V súlade s pravidlami poskytovania dotácií zo zdrojov MPSVaR sme v roku 2009 dostali 30% prostriedkov na nájom priestorov, v ktorých sa nachádzajú kancelárie NROZP v SR a na časť prevádzkových nákladov. (viď. priložená tabuľka)

6. Projekty realizované z dotácií Ministerstva kultúry SR v rámci programu 7.1. Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím sa usiluje naplňovanie svojho poslania, ktorým je presadzovanie záujmov a práv občanov so zdravotným postihnutím a zvyšovanie kvality ich života, aj prostredníctvom kultúry. Organizovanie kultúrnych podujatí ako je fotografická súťaž a kultúrny festival sa osvedčili ako vhodné spôsoby komunikácie požiadaviek na kvalitnejší život osôb so zdravotným postihnutím medzi širokú verejnosť. Kultúrne podujatia sú jednoduchým nástrojom ako poukázať na to, že aj ľudia so zdravotným postihnutím niečo dokážu a nie sú iba pasívnymi odberateľmi sociálnych výhod.

V rámci programu 7.1 Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva výnosu Ministerstva kultúry SR realizovala NROZP v SR 3 projekty, ktorými boli práve fotografická súťaž, kultúrny festival a vzdelávanie zamestnancov múzeí o sprístupňovaní múzejných zbierok.

6.1. Bariéry 2009

Súťaž fotografií zobrazujúcich bariéry ľudí so zdravotným postihnutím je po skúsenostiach z minulého roka, dobrým spôsobom ako zvyšovať vlastnú angažovanosť ľudí so zdravotným postihnutím pri odstraňovaní prekážok, s ktorými sa každodenne stretávajú, šíriť kultúru a napomôcť k posilňovaniu rovnosti príležitostí.

V roku 2009 sa fotografická súťaž niesla aj v duchu Európskeho roka tvorivosti a inovácie vyhláseným Európskou úniou.

Druhý ročník priniesol nové výzvy pre organizátorov. Prihlásené fotografie zobrazovali bariéry osôb s telesným postihnutím, zrakovým postihnutím a ďalšími zdravotnými obmedzeniami. Zaujímavé a neobvyklé bolo stvárňovanie bariér ľuďmi, na ktorých nie je postihnutie viditeľné - sluchovo postihnutí, psychicky chorí. Realizácia takéhoto projektu má veľký význam, pretože na bariéry poukazujú priamo tí, ktorí ich musia zároveň aj prekonať. Široká verejnosť prostredníctvom fotografií spoznáva bariéry, ktoré spôsobujú problémy ľuďom so zdravotným postihnutím a ktoré sama ako bariéry nevníma.

Súťaž bola podporovaná aj prostredníctvom sociálnej siete Facebook. Po vernisáži fotografickej súťaže poskytli organizátori rozhovor pre rádio Regina a ďalším médiám. Fotografickú súťaž hodnotili veľmi pozitívne aj organizácie občanov so zdravotným postihnutím. Propagovali ju na svojich internetových stránkach a v časopisoch. Stala sa súčasťou ich voľno časových aktivít. NROZP v SR plánuje realizovať súťaž aj v budúcnosti. Vníma ju, ako veľmi dobrý prostriedok propagácie postupného odstraňovania bariér zo života ľudí so zdravotným postihnutím.

6.2. Ľudia potrebujú ľudí

Účelom projektu bolo na jednom mieste koncentrovať umelcov s rôznymi typmi postihnutia, aby sami mohli porovnať svoje schopnosti, ale predovšetkým umožniť zúčastnenej verejnosti komplexný pohľad na kultúrne aktivity ľudí so zdravotným postihnutím. Na dvojdňovom kultúrnom festivale dostali možnosť prezentovať svoje zručnosti jednotlivci a skupiny s telesným, zrakovým, sluchovým, mentálnym a inými zdravotnými postihnutiami. Počas festivalu sa na pódiu predstavili hudobné, spevácke, tanečné, či dramatické skupiny zdravotne postihnutých a zdravých umelcov.

Účinkujúci na koncerte si vytvorili nové kontakty a sociálne siete, nakoľko na koncerte vystupovali umelci z rôznych kútov Slovenska ako boli Prešov, Košice, Bratislava, Nitra, Trnava a iné.

Realizácia projektu mala pre ľudí so zdravotným postihnutím veľký význam a umožnila im aby prakticky v profesionálnych podmienkach prezentovali svoje schopnosti a zručnosti.

Na kultúrnom podujatí bol vytvorený priestor aj pre prezentáciu umeleckých činností organizácií, ktoré sa zaoberajú problematikou zdravotného postihnutia. Podujatie zaujalo širokú verejnosť a pozornosť médií. Vystupujúci umelci so zdravotným postihnutím poukázali na to, že hoci majú nejaké obmedzenie vyplývajúce zo zdravotného postihnutia, dokážu zanechať nezabudnuteľný umelecký zážitok rovnako, ako umelci bez zdravotného postihnutia. Veľkým prínosom projektu bolo aj zvyšovanie povedomia verejnosti o schopnostiach ľudí so zdravotným postihnutím.

Ohlasy po ukončení realizácie kultúrneho podujatia boli veľmi pozitívne zo strany účinkujúcich aj hostí.

Odhadovaný počet návštevníkov na koncerte je spolu 600 ľudí za sobotu a nedeľu. Na festivale vystúpilo 9 umeleckých súborov s takmer 80 účinkujúcimi. Okrem toho predstavilo svoju umeleckú tvorbu 5 organizácií občanov so zdravotným postihnutím, ktoré prezentovali tvorbu svojich členov v prezentačných stánkoch. Do projektu sa taktiež zapojilo 15 dobrovoľníkov, ktorí pomáhali zabezpečovať aktivity podujatia.

6.3. Sprístupňovanie múzejných zbierok pre osoby so zdravotným postihnutím v SR

Okná múzeí dokorán bol projektom zameraným na odstraňovanie bariér pri poznávaní kultúrnych a historických artefaktov nachádzajúcich sa v múzeách. Tento cieľ sa organizátori usilovali dosiahnuť vzdelávaním a informovaním relevantných pracovníkov múzeí v oblasti vhodných kompenzačných úprav, mechanizmov, poradenstvom pri identifikácii bariér v múzeách a návrhom vhodných opatrení pre ich odstránenie. Pre vytváranie rovnosti príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím je to veľmi dôležité. Manuál, ktorý bol v rámci projektu vypracovaný slúži ako základný podkladový materiál vzdelávacích aktivít a ďalšieho informovania o sprístupňovaní kultúry a histórie. Je rozdelený na 5 základných častí podľa druhov zdravotných postihnutí. Informácie vychádzajú z osobných a profesijných skúseností autorov, ktorí priamo pracujú s cieľovou skupinou osôb so zdravotným postihnutím.

Ohlasy na realizáciu projektu Okná múzeí dokorán boli pozitívne. Účastníci školení hodnotili vzdelávanie v tomto smere ako veľmi dôležité. Počas svojej praxe sa stretávajú s návštevníkmi s rôznymi typmi zdravotných postihnutí. Ako sami uviedli, občas sa vyskytli nedorozumenia najmä v dôsledku nevhodnej komunikácie. Absolvovaním vzdelávania a zvýšením informovanosti získali lepší prehľad a sebaistotu pri komunikácii so zdravotne postihnutými návštevníkmi.

7. Viacnásobná diskriminácia osôb so zdravotným postihnutím – projekt realizovaný v rámci Akčného plánu predchádzania všetkým formám diskriminácie

Diskriminácia osôb so zdravotným postihnutím sa vyskytuje v rôznych oblastiach života ako je napríklad pracovná sféra, služby, prístup k vzdelaniu, ale aj iných.

NROZP v SR registruje i viacnásobné znevýhodňovanie osôb so zdravotným postihnutím najmä z dôvodu veku a pohlavia. Prejavuje sa najmä v troch hlavných životných etapách človeka a to v detstve a mladšom veku, v produktívnom veku a poproduktívnom veku. Vyplýva to predovšetkým zo životných udalostí, ktoré sa v danom veku najviac dotýkajú osôb so zdravotným postihnutím. Potreba ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím v jednotlivých životných etapách je zakotvená v Európskych dokumentoch a národnej legislatíve SR. Dôležitá je však jej implementácia do praxe.

Prihliadanie na viacnásobnú diskrimináciu osôb so zdravotným postihnutím je dôležitým aspektom predchádzania všetkým formám diskriminácie. Ako ukazuje prax, najúčinnším spôsobom odstraňovania diskriminačného správania je prevencia pred nerovnakým zaobchádzaním voči osobám so zdravotným postihnutím. Jedným z dôvodov, prečo k takémuto správaniu dochádza je neinformovanosť alebo nevedomosť si špecifickým potrieb osôb so zdravotným postihnutím, prípadne prílišné ochranárstvo. Široká verejnosť si často nevie predstaviť osoby so zdravotným postihnutím v pozíciách riadnych zamestnancov, rodičov, žiakov na bežných školách a v mnohých iných životných rolách, v ktorých každý človek v jednotlivých životných etapách vystupuje. To je hlavným dôvodom nerovného prístupu k osobám so zdravotným postihnutím.

Prostredníctvom projektových aktivít sa NROZP v SR usilovala poukázať na to, že osoby so zdravotným postihnutím majú obmedzenia vo svojom živote vyplývajúce so zdravotného postihnutia. Odstránenie prekážok, scitlivovanie prístupu väčšiny (v tomto prípade zdravej) spoločnosti im však umožňuje začlenenie sa do spoločnosti a často spoločnosť obohacuje o iné pohľady a prístupy k riešeniu problémov.

Projekt zameraný na informačnú kampaň prevencie viacnásobnej diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím najmä z dôvodu veku a pohlavia vyplýval z predchádzajúcich skúseností NROZP v SR a nadväzuje na jej ďalšie smerovania.

NROZP v SR má skúsenosti z realizácie viacerých projektov zameraných na prevenciu voči diskriminácii a ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím. Vyplývala z nich potreba prístupu k diskriminácii osôb so zdravotným postihnutím z viacerých dôvodov a to najmä z dôvodu veku a pohlavia. (V roku 2008 získala NROZP diplom ministra práce sociálnych vecí a medailu ministra školstva Francúzskej republiky za projekt zameraný na začleňovanie OZP na voľný trh práce a tým aj na odstraňovanie diskriminácie pri uchádzaní sa o zamestnanie)

Prostredníctvom informačnej kampane prezentovala NROZP v SR príklady spolužitia s osobami so zdravotným postihnutím bez predsudkov a mylných predstáv o ich neschopnosti a nekompetentnosti.

Projekt pozostával zo štyroch aktivít a to, monitoring EÚ a národnej legislatívy proti viacnásobnej diskriminácii, spracovanie štúdií, príkladov a situácií kedy sú osoby so zdravotným postihnutím viacnásobne diskriminované, výmeny dobrých skúseností a kazuistík životných situácií piatich cieľových skupín. Poslednou aktivitou projektu bol Deň osôb so zdravotným postihnutím, v rámci ktorého sa uskutočnila konferencia v priestoroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Informácie o viacnásobnej diskriminácii možnostiach jej predchádzania ako aj ďalšie výstupy projektu sú uverejnené na internetovej stránke NROZP v SR.

8. Bathory projekt

NROZP v SR získala v roku 2009 finančný príspevok 15 000,- € na realizáciu svojich aktivít z Bathory nadácie, ktorá má sídlo v Poľsku.

Tento príspevok bol využitý na financovanie nákladov, ktoré bezprostredne súvisia s realizáciou aktivít NROZP v SR, ale nie je možné hrať ich z prísne účelovo viazaných prostriedkov jednotlivých projektov, aj keď bez nich by sa realizovať nedali.

Národná rada z projektu financovala časť prevádzky sekretariátu: nájomné, elektrina, kúrenie, teplá voda, studená voda, stočné, prevádzka internetu, telefónu, vedenie účtovníctva organizácie a povinné 5% - 75 % spolufinancovanie realizovaných projektov. Z poskytnutých finančných prostriedkov boli vytlačené aktualizované informačné materiály – Chcete sa zamestnať - informačná brožúra pre záujemcov o zamestnanie so zdravotným postihnutím.

Medzi aktivity, ktoré sa vďaka tomuto projektu podarilo zrealizovať je poskytovanie poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím, konzultácie a pomoc členským organizáciám, konzultácie pre študentov zaoberajúcich sa vo svojich diplomových prácach problematikou zdravotného postihnutia, administratívne činnosti súvisiace s chodom kancelárie NROZP v SR, spolupráca s výskumnými organizáciami pri zabezpečovaní prieskumov, príprava podkladov a tvorba inovatívnych projektových zámerov, zahraničná spolupráca a množstvo ďalších aktivít, ktorých cieľom je pomoc členským organizáciám pri presadzovaní lepších podmienok pre osoby so zdravotným postihnutím.

9. Publikačná činnosť NROZP v SR v roku 2009

NROZP v SR každoročne vydáva rôzne tematicky zamerané materiály, v roku 2009 boli obsahovo zamerané najmä na oblasť diskriminácie. Všetky materiály sú umiestnené aj na internetovej stránke NROZP:

1. Viacnásobná diskriminácia osôb so zdravotným postihnutím – brožúra obsahujúca nástroje prevencie voči diskriminácii osôb so zdravotným postihnutím
2. Ľudia potrebujú ľudí – informačný leták o účinkujúcich z kultúrneho festivalu v Piešťanoch
3. Bariéry 2009 – brožúra obsahujúca najlepšie fotografie zo súťaže realizovanej v roku 2009
4. Okná múzeí dokorán – manuál o možnostiach sprístupňovania múzejných zbierok pre osoby so zdravotným postihnutím
5. Okná múzeí dokorán – leták o možnostiach sprístupňovania múzejných zbierok pre osoby so zdravotným postihnutím
6. Vyznáte sa!? – informačný leták o možnostiach zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím.

10. 1. Účasť NROZP v SR v medzinárodných výskumných projektoch

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím realizuje okrem podujatí, ktoré sa organizujú ako súčasť projektových aktivít aj ďalšie pracovné stretnutia a odborné fóra, ktoré sú zamerané na aktuálne problémy týkajúce sa zdravotného postihnutia. Jedným z nich bol ja vzdelávací seminár o zákone o sociálnych službách. NROZP participovala na prezentácii knihy Doc. Repkovej „Sociálna ochrana starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím – vybrané aspekty“.

Európske fórum zdravotného postihnutia (EDF) spolu s partnermi – Univerzitami v Leeds a Maastrichte v júni organizovali seminár, ktorého cieľom bolo hľadanie možností spolupráce medzi organizáciami občanov so zdravotným postihnutím a vedeckými pracovníkmi v projekte “ European Research Agendas for Disability Equality“ (EuRADE). Stretnutia sa zúčastnil aj zástupca NROZP v SR, kde mohol poskytnúť viacero vlastných skúseností z tejto oblasti, vzhľadom k dlhodobej spolupráci našej organizácie a Inštitútu práce a rodiny.

Na Európskej úrovni po prvýkrát v histórii zdravotného postihnutia pracovali organizácie občanov so zdravotným postihnutím spolu s kľúčovými predstaviteľmi v akademickom výskume vrátane výskumníkov z Európskych univerzít, tvorcov politík v oblasti výskumu, investorov a priaznivcov, ktorí prejavili záujem o výskum v oblasti zdravotného postihnutia a o spoluprácu. **Yannis Vardakastanis**, predseda EDF zdôraznil: “Táto výnimočná spolupráca medzi organizáciou občanov so zdravotným postihnutím a akademickou komunitou umožnila organizáciám OZP identifikovať vlastné výskumné priority, získať vedomosti o výskumných metódach a komunikovať svoje myšlienky, aby tak demonštrovali svoju schopnosť podieľať sa na výskume a na začínajúcej výskumnej spolupráci v Európe. Dohovor OSN nastavil paradigmy z lekárskeho prístupu na sociálny. Toto sa musí odzrkadliť v nových výskumných prístupoch“.

Účastníkmi seminára boli reprezentanti z rôznych odvetví – polovica pochádzala z oblasti výskumu a polovica

z organizácií občanov so zdravotným postihnutím. „Táto spolupráca vo výskume umožňuje vznik mnohých veľkých úspechov“, povedala **Erzsebet Szollosi**, podpredsedníčka EDF. Zdôraznila: “ Spoločne sme založili Európsku výskumnú agendu, zvýšili sme schopnosť ľudí s postihnutím byť rovnocennými partnermi vo výskume, učili sme sa od seba navzájom o perspektívach zdravotného postihnutia v prioritách výskumu a umožnili sme vznik mnohých kontaktov medzi výskumnými pracovníkmi a hnutím zdravotného postihnutia”. Projekt EuRADE tiež umožnil identifikáciu kľúčových perspektív vo výskume v oblasti zdravotného postihnutia v spolupráci s NROZP v SR a ostatných medzinárodných organizácií. NROZP v SR je vnímaná ako relevantný poradný partner aj takej významnej medzinárodnej výskumnej organizácie akou je Univerzita v Leeds.

10. 2. INTERLINKS

NROZP spolupracuje na projekte EUROLINKS. Je to výskumný projekt (Health system and long-term care for older people in Europe – Modelling the INTERfaces and LINKS between prevention, rehabilitation, quality of services and informal care) zameraný na vyvinutie konceptu a metodológie popisu dlhodobej starostlivosti (LTC) a jej súvislostí so zdravotnou starostlivosťou o starších ľudí, na identifikovanie praktických nástrojov na meranie progresu a na ustanovenie dobrých praktík, ktoré informujú o politikách a dobrých praktikách členských štátov v tejto oblasti.

Projekt je financovaný v rámci 7. rámcového programu EÚ, je 3-ročný (realizovaný v období november 2008 - október 2011), zúčastňuje sa ho 17 vedecko-výskumných inštitúcií zo 14 európskych krajín. Nové členské štáty EÚ sú zastúpené Slovenskom a Slovinskom. Vedúcim projektu je Dr. Kai Leichsenring z Európskeho centra pre sociálnu politiku a výskum vo Viedni (European Centre for Social Welfare Policy and Research).

NROZP v SR participuje v rámci tohto projektu ako poradný orgán Inštitútu pre výskum práce, sociálnych vecí a rodiny. (členmi tzv. panelu expertov je predseda a riaditeľka NROZP v SR)

Dňa 9. septembra 2009 sa v priestoroch Inštitútu pre výskum práce a rodiny uskutočnilo prvé spoločné pracovné zasadnutie NEP-Slovensko. Prítomní odborníci z radov vykonávateľov dlhodobej starostlivosti, akademickej obce, legislatívy, výskumu a občianskeho sektora na Slovensku prerokovali Národnú správu o neformálnej starostlivosti na Slovensku spracovanú v rámci prvej fázy projektu. Správa bola pripravená národným riešiteľským kolektívom INTERLINKS v spolupráci s NEP-Slovensko. Bola podkladom pre 2. stretnutie európskeho konzorcia projektu a prvú medzinárodnú konferenciu Sounding Board.

11. Podporené projekty

Názov projektu	Aktivity projektu	Financované	Poskytnutá dotácia
Vzdelávací projekt zameraný na uplatnenie sa občanov so zdravotným postihnutím v spoločnosti IBM	Nábor a vzdelávanie 11 účastníkov kurzu v anglickom jazyku, počítačových zručnostiach a komunikačných zručnostiach v rozsahu 100 hodín.	IBM Slovensko	5 000,- €
Členstvo v medzinárodnej organizácii EDF	Preklady medzinárodných dokumentov, účasť na zahraničných fórach, diseminácia informácií o situácii občanov so zdravotným postihnutím na Slovensku, vytváranie novej spolupráce s medzinárodnými organizáciami. Rokovania boardu EDF, výročnom zhromaždení.	MPSVaR SR	11 000,- €
Internetový časopis Mosty Inklúzie	230 článkov na rozličné témy z oblasti zdravotného postihnutia v 12 číslach časopisu.	MPSVaR SR	16 800,- €.
Sociálna rehabilitácia pre občanov so zdravotným postihnutím	30 skupinových stretnutí, kde bola poskytnutá sociálna rehabilitácia, 26 individuálnych konzultácií sociálnej rehabilitácie.	MPSVaR SR	10 000,- €
Bariéry 2009	Fotografická súťaž pre občanov so zdravotným postihnutím aj bez zdravotného postihnutia, ktorá bolo prezentovaná na rozličných internetových stránkach, v rozhlase a ako hlavná téma diskusie v Slovenskom rozhlase.	Ministerstvo kultúry v rámci programu 7.1 Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva	3 000,- €
Okná múzeí dokorán	Školenie zamestnancov múzeí o sprístupňovaní múzejných zbierok pre osoby s telesným, zrakovým, sluchovým, mentálnym a chronickým zdravotným postihnutím.	Ministerstvo kultúry v rámci programu 7.1 Kultúra znevýhodnených skupín	4 000,- €
Ľudia potrebujú ľudí	Dvojdňový kultúrny festival, na ktorom vystúpilo 80 účinkujúcich so zdravotným postihnutím aj bez postihnutia s účasťou 600 hostí.	Ministerstvo kultúry v rámci programu 7.1 Kultúra znevýhodnených skupín	8 000,- €
Financovanie časti prevádzkových nákladov	Organizovanie informačných podujatí o legislatíve občanov so zdravotným postihnutím, pripomienkovanie legislatívy.	Výnos MPSVaR SR	4 263,- €
Realizácia aktivít NROZP	Zapojenie sa do 2 medzinárodných výskumných projektov, vydanie informačnej brožúry pre osoby so zdravotným postihnutím, poskytovanie poradenstva a pomoci pre občanov a organizácie občanov so zdravotným postihnutím. Prevádzkové náklady a účtovníctvo NROZP v SR	Bathory nadácia	15 000,- €
Akčný plán – Viacnásobná diskriminácia osôb so ZP	Analýzy, štúdie, kazuistiky, Deň osôb so zdravotným postihnutím - konferencia	Úrad vlády SR	13 000,-

12. Ročná účtovná zvierka 2009

Súvaha Uč. NUJ 1 - 01

SÚVAHA

k 31.12.2009

(v celých eurách)

Za účtovné obdobie od   mesiac   rok   do   mesiac   rok
 0 1   2 0 0 9   1 2   2 0 0 9

Za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie   mesiac   rok   do   mesiac   rok
 0 1   2 0 0 8   1 2   2 0 0 8

Účtovná zvierka:

Daňové identifikačné číslo

2 0 2 1 9 0 1 7 8 3

- riadna
 - mimoriadna
 - priebežná

IČO

3 0 8 5 3 5 6 7

Názov účtovnej jednotky

N Á R O D N Á   R A D A   O B Č A N O V   S O   Z D R A -
 V O T N Ý M   P O S T I H N U T Í M   V   S R

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica a číslo

V A J N O R S K Á   1

PSČ

8 3 1 0 4

Názov obce

B R A T I S L A V A

Smerové číslo telefónu

0 2

Číslo telefónu

5 0 2 4 0 3 0 3

Číslo faxu

5 0 2 4 0 3 0 3

e-mailová adresa

s e k r e t a r i a t @ n r o z p . s k

Zostavené dňa: 27.03.2010	Podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva: 	Podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej zvierky: 	Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky: BRATISLAVA
------------------------------	--	---	--

MF SR

Strana aktív	č.r.	Účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU súčet r. 002+009+021	001	20 351	15 580	4 771	7 899
1. Dlhodobý nehmotný majetok súčet r. 003 až 008	002	0	0	0	0
Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti (012-(072+091AÚ))	003			0	
Softvér 013 - (073+091AÚ)	004			0	
Oceniiteľné práva 014 - (074 + 091AÚ)	005			0	
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006			0	
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007			0	
Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051-095AÚ)	008			0	
2. Dlhodobý hmotný majetok súčet r. 010 až 020	009	20 351	15 580	4 771	7 899
Pozemky (031)	010		x		
Umelecké diela a zbierky (032)	011		x		
Stavby (021 - (081 - 092AÚ))	012			0	
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (022 - (082 + 092AÚ))	013	17 169	12 398	4 771	7 899
Dopravné prostriedky (023 - (083 + 092AÚ))	014			0	
Pestovateľské celky trvalých porastov (025 - (085 + 092AÚ))	015			0	
Základné stádo a ťažné zvieratá (026 - (086 + 092AÚ))	016			0	
Drobný dlhodobý hmotný majetok (028 - (088 + 092AÚ))	017	3 182	3 182	0	
Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029 - (089 +092AÚ))	018			0	
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019			0	
Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)	020			0	
3. Dlhodobý finančný majetok súčet r. 022 až 028	021	0	0	0	0
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061-096 AÚ)	022			0	
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062-096 AÚ)	023			0	
Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)	024			0	
Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ)	025			0	
Ostatné dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)	026			0	
Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)	027			0	
Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053-096 AÚ)	028			0	
Kontrolné číslo r. 001 až 028	991	61 053	46 740	14 313	23 697

Strana aktív	č.r.	Účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK r.030+037+042+051	029	17 617	0	17 617	48 797
1. Zásoby súčet r. 031 až 036	030	0	0	0	0
Materiál (112 + 119) - 191)	031			0	
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121+122) - (192+193)	032			0	
Výrobky (123 - 194)	033			0	
Zvieratá (124 - 195)	034			0	
Tovar (132 + 139) - 196)	035			0	
Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby (314 - 391AÚ)	036			0	
2. Dlhodobé pohľadávky r. 038 až 041	037	0	0	0	0
Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314AÚ) - 391AÚ)	038			0	
Ostatné pohľadávky (315AÚ - 391AÚ)	039			0	
Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391 AÚ)	040			0	
Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - (391 AÚ)	041			0	
3. Krátkodobé pohľadávky r. 043 až 050	042	777	0	777	1 841
Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314AÚ)-391AÚ)	043	777		777	1 841
Ostatné pohľadávky (315AÚ - 391AÚ)	044			0	
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045		x		
Daňové pohľadávky (341 až 345)	046		x		
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346 + 348)	047			0	
Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048			0	
Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049			0	
Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ)	050			0	
4. Finančné účty r. 052 až 056	051	16 840	0	16 840	46 956
Pokladnica (211 + 213)	052	65	x	65	
Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	16 775	x	16 775	46 956
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221)	054		x		
Krátkodobý finančný majetok (251+253+255+256+257) -291 AÚ	055			0	
Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259-291 AÚ)	056			0	
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 až 059	057	595	0	595	2 766
Náklady budúcich období (381)	058	595	x	595	2 766
Príjmy budúcich období (385)	059		x		
MAJETOK SPOLU r. 001+029+057	060	38 563	15 580	22 983	59 462
Kontrolné číslo r. 028 až 060	992	92 604	15 580	77 024	211 385

Strana pasív		č.r.	Účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a		b	5	6
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU r. 062+r.068+r.72+r.73		061	13 389	26 337
1. Imanie a peňažné fondy	r. 063 až 067	062	0	0
	Základné imanie (411)	063		
	Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu (412)	064		
	Fond reprodukcie (413)	065		
	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (414)	066		
	Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastí (415)	067		
2. Fondy tvorené zo zisku	r.069 až 071	068	0	0
	Rezervný fond (421)	069		
	Fondy tvorené zo zisku (423)	070		
	Ostatné fondy (427)	071		
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+;- ;428)		072	26 337	14 835
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r.060-(r.062+r.068+r.072+r.074+r.101)		073	-12 948	11 502
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU r.075+r.079+ r.087+ r.097		074	9 594	33 125
1. Rezervy	r.076 až r.078	075	0	0
	Rezervy zákonné (451 AÚ)	076		
	Ostatné rezervy (459 AÚ)	077		
	Krátkodobé rezervy (323+451 AÚ + 459 AÚ)	078		
2. Dlhodobé záväzky	r. 080 až 086	079	375	264
	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	080	375	264
	Vydané dlhopisy (473)	081		
	Záväzky z nájmu (474AÚ)	082		
	Dlhodobé prijaté preddavky (475)	083		
	Dlhodobé nevyfaktúrované dodávky (476)	084		
	Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	085		
	Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)	086		
3. Krátkodobé záväzky	r. 088 až 096	087	3 758	25 300
	Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	088	1 164	5 299
	Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)	089	1 602	14 695
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	090	1 030	2 059
	Daňové záväzky (341 až 345)	091	111	3 079
	Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	092		
	Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)	093		
	Záväzky voči účastníkom združení (368)	094		
	Spojovací účet pri združení (396)	095		
	Ostatné záväzky 379 AÚ + 373 AÚ + 474 AÚ + 479 AÚ	096	-149	168
4. Bankové výpomoci a pôžičky	r. 098 až 100	097	5 461	7 561
	Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)	098		
	Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)	099		
	Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	100	5 461	7 561
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r.102 a r.103		101	0	0
	Výdavky budúcich období (383)	102		
	Výnosy budúcich období (384)	103		
VLASTNÉ ZDROJE a CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 061+r.074+r.101		104	22 983	59 462
Kontrolné číslo r. 061 až 104		993	78 543	211 511

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT

k 31.12.2009

(v celých eurách)

Za účtovné obdobie od   mesiac   rok   do   mesiac   rok
 0 1   2 0 0 9   1 2   2 0 0 9

Za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie   mesiac   rok   do   mesiac   rok
 0 1   2 0 0 8   1 2   2 0 0 8

Účtovná závierka:

- riadna
 - mimoriadna

Daňové identifikačné číslo

2 0 2 1 9 0 1 7 8 3

IČO

3 0 8 5 3 5 6 7

Názov účtovnej jednotky

N Á R O D N Á   R A D A   O B Č A N O V   S O   Z D R A -
 V O T N Ý M   P O S T I H N U T Í M   V   S R

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica a číslo

V A J N O R S K Á   1

PSČ

8 3 1 0 4

Názov obce

B R A T I S L A V A

Smerové číslo telefónu

0 2

Číslo telefónu

5 0 2 4 0 3 0 3

Číslo faxu

5 0 2 4 0 3 0 3

e-mailová adresa

s e k r e t a r i a t @ n r o z p . s k

Zostavené dňa: 27.03.2010	Podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva: 	Podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej závierky: 	Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky: BRATISLAVA 831 04
------------------------------	--	--	--

MF SR

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	1 619		1 619	2 944
502	Spotreba energie	02	757		757	1 844
504	Predaný tovar	03			0	
511	Opravy a udržiavanie	04			0	
512	Cestovné	05	6 319		6 319	7 345
513	Náklady na reprezentáciu	06	500		500	433
518	Ostatné služby	07	50 077	4 450	54 527	83 308
521	Mzdové náklady	08	32 418		32 418	63 796
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	10 261		10 261	10 254
525	Ostatné sociálne poistenie	10			0	
527	Zákonné sociálne náklady	11	1 448		1 448	166
528	Ostatné sociálne náklady	12			0	
531	Daň z motorových vozidiel	13			0	
532	Daň z nehnuteľností	14			0	
538	Ostatné dane a poplatky	15	38		38	424
541	Zmluvné pokuty a penále	16			0	
542	Ostatné pokuty a penále	17			0	
543	Odpísanie pohľadávky	18			0	
544	Úroky	19			0	
545	Kurzové straty	20	22		22	399
546	Dary	21			0	
547	Osobitné náklady	22			0	
548	Manká a škody	23			0	
549	Iné ostatné náklady	24	1 438		1 438	1 457
551	Odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku	25	3 128		3 128	6 473
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26	4 000		4 000	
553	Predané cenné papiere	27			0	
554	Predaný materiál	28			0	
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29			0	
556	Tvorba fondov	30			0	
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31			0	
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32			0	
559	Tvorba a zúčtovanie zákonných opravných položiek	33			0	
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	34			0	
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	35			0	3 534
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	36			0	
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37			0	
Účtová trieda 5 spolu r. 1 až 37		38	112 025	4 450	116 475	182 377
Kontrolné číslo r. 01 až 38		994	224 050	8 900	232 950	364 753

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39			0	
602	Tržby z predaja služieb	40		1 950	1 950	53 165
604	Tržby za predaný tovar	41			0	
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42			0	
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43			0	
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44			0	
614	Zmena stavu zásob zvierat	45			0	
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46			0	
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47			0	
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48			0	
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49			0	
641	Zmluvné pokuty a penále	50			0	
642	Ostatné pokuty a penále	51			0	
643	Platby za odpísané pohľadávky	52			0	
644	Úroky	53	21		21	50
645	Kurzové zisky	54	3		3	125
646	Prijaté dary	55			0	
647	Osobitné výnosy	56			0	
648	Zákonné poplatky	57			0	
649	Iné ostatné výnosy	58	980		980	
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59		2 500	2 500	
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60			0	
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61			0	
654	Tržby z predaja materiálu	62			0	
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63			0	
656	Výnosy z použitia fondu	64			0	
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65			0	
658	Výnosy z nájmu majetku	66			0	
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67			0	
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	68	25 137		25 137	74 512
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	4 102		4 102	2 490
664	Prijaté členské príspevky	70	697		697	697
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	1 373		1 373	1 281
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72			0	
691	Dotácie	73	66 901		66 901	61 568
Účtová trieda 6 spolu r.39 až 73		74	99 214	4 450	103 664	193 888
Výsledok hospodárenia pred zdanením r.74 - 38		75	-12 811	0	-12 811	11 511
591	Daň z príjmov	76	4		4	9
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77	133		133	
Výsledok hospodárenia po zdanení (r.75 - (r.76+r.77)) (+/-)		78	-12 948	0	-12 948	11 502
Kontrolné číslo r. 39 až 78		995	172 806	8 900	181 706	410 799

Výročnú správu spracovali: Branislav Mamojka, Milan Měchura, Michaela Hirčková, Anna Reháková
Berian s.r.o.